

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Akceptuję:

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

PROGRAM

„Warto być Przedsiębiorstwem Społecznym!”

NA LATA 2026–2028

Warszawa, 2025 r.

Spis treści

I.	WPROWADZENIE	4
II.	PODSTAWA PRAWNA.	5
III.	DIAGNOZA.....	5
IV.	GŁÓWNY CEL PROGRAMU.....	7
V.	DZIAŁANIA WSPIERANE W RAMACH PROGRAMU.....	8
VI.	PODMIOTY UPRAWNIONE DO SKŁADANIA WNIOSKÓW.....	11
VII.	REZULTATY I WSKAŹNIKI.....	11
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU.....	12
IX.	ZASADY REALIZACJI PROGRAMU.	13
X.	FINANSOWANIE.	16
XI.	OBOWIAZKI INFORMACYJNE, MONITORING, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, KONTROLA.	17

Wykaz skrótów i pojęć

Skrót	Rozwinięcie	Definicja
CIS	Centrum integracji społecznej	Jednostka, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83, z późn. zm.).
EFS+	Europejski Fundusz Społeczny +	Europejski Fundusz Społeczny Plus jest głównym instrumentem Unii Europejskiej (UE) służącym inwestowaniu w ludzi. EFS+ łączy w sobie cztery instrumenty finansowania, które funkcjonowały oddzielnie w okresie programowania 2014–2020: Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz program Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych.
JST	Jednostka samorządu terytorialnego	Jednostka samorządu terytorialnego to gmina, powiat lub województwo.
KIS	Klub integracji społecznej	Jednostka, o której mowa w art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
KPO	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności to plan rozwojowy, o którym mowa w rozdziale 2aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198), finansowany z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności.
KPRES	Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej	Program przyjęty uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej” (M. P. poz. 811, z późn. zm.).
Minister	Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Ministerstwo	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
OWES	Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej	Podmiot, który uzyskał akredytację na podstawie art. 36 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 806). Lista akredytowanych OWES dostępna jest na stronie ekonomiaspoleczna.gov.pl .
PES	Podmioty ekonomii społecznej	Podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.
PS	Przedsiębiorstwo społeczne	PES, który uzyskał status przedsiębiorstwa społecznego, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.
PZS	Podmioty zatrudnienia socjalnego	Łącznie KIS i CIS.
Ustawa o ekonomii społecznej	Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.	

I. WPROWADZENIE

Przedsiębiorstwa społeczne to ważna część sektora ekonomii społecznej. Podmioty, które decydują się na uzyskanie tego statusu, łączą w swojej działalności wyraźną misję społeczną z aktywnością ekonomiczną. Od października 2022 r. liczba PS nieprzerwanie rośnie. Prawie trzy lata od wejścia w życie ustawy o ekonomii społecznej w Polsce działa już ponad 1,5 tys. podmiotów, zapewniających warunki do pracy i reintegracji dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub aktywnie działających na lokalnym rynku usług społecznych.

PS to podmioty zróżnicowane zarówno pod względem organizacyjnym, jak i z uwagi na branżę, w których działają. W tej zbiorowości znajdują się zarówno podmioty spółdzielcze (przede wszystkim spółdzielnie socjalne), jak i organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje), a także spółki non-profit czy też jednostki organizacyjne kościołów i związków wyznaniowych. PS prowadzą też różnorodną działalność ekonomiczną i społeczną. W swoim lokalnym środowisku zapewniają dostęp do usług opiekuńczych, prowadzą żłobki, animują działalność kulturalną i edukacyjną, ale także są aktywne w branży gastronomicznej, turystycznej, a także produkcyjnej i handlowej. Elementem wspólnym dla PS są wartości, a przede wszystkim stawianie na pierwszym miejscu człowieka i potrzeb lokalnej społeczności.

Działalność PS jest źródłem korzyści nie tylko dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub odbiorców usług społecznych, ale także dla społeczności, w których działają. Przedsiębiorczość społeczna bazuje na oddolnej aktywności i zaufaniu, które nie dotyczy jedynie wewnętrznych aspektów organizacyjnych, ale także relacji z partnerami biznesowymi, władzami publicznymi i mieszkańcami.

Z tych względów wspieranie PS jest jednym z kluczowych elementów polityki na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Założenia te wynikają bezpośrednio z KPRES i są urzeczywistniane przez różne instrumenty wdrażane na poziomie lokalnym (przede wszystkim w ramach finansowania zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze środków Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych), regionalnym (przez zapewnienie usług wsparcia PES świadczonych przez OWES), a także na poziomie krajowym.

Niniejszy program uzupełnia to instrumentarium. Jego kluczowym założeniem jest zapewnienie wsparcia dla PS w obszarach bezpośrednio powiązanych z działalnością w takiej formule, czyli: zatrudnianiem pracowników, realizowaniem usług społecznych i reintegracją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Drugim kluczowym założeniem programu jest zapewnienie, aby wsparcie dla PS było otwarte dla możliwie jak największej grupy podmiotów i łatwo dostępne.

Powyższe założenia wynikają m.in. z doświadczeń w realizacji programu resortowego Warto być Przedsiębiorstwem Społecznym! na lata 2023–2025, który cieszył się dużym zainteresowaniem PS. W trzech otwartych naborach PS złożyły ponad 2,8 tys. wniosków, z których więcej niż 1 tys. zostało dofinansowanych. W ciągu trzech lat realizacji programu ze wsparcia skorzystało co najmniej raz blisko 40% PES, które w połowie 2025 r. posiadały status PS.

Zaproponowany kształt programu wynika także z prac prowadzonych w ramach grupy do spraw strategicznych i europejskich Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Szczególnie ważnym doświadczeniem w tym zakresie było spotkanie z

przedstawicielami przedsiębiorstw społecznych, którzy – obok pewnych korekt w założeniach programu – potwierdzili, że ogólny kierunek działań jest właściwy i powinien być kontynuowany. Opinia ta została też potwierdzona przez Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej w uchwale nr 12 z dnia 30 czerwca 2025 r. w sprawie programu „Warto być przedsiębiorstwem społecznym!” 2026–2028.

II. PODSTAWA PRAWNA.

Program opracowany został na podstawie art. 31 ustawy o ekonomii społecznej, zapewniającemu ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego możliwość przygotowania resortowego programu wspierania ekonomii społecznej. Podstawą prawną umożliwiającą sfinansowanie programu ze środków Funduszu Pracy jest art. 294 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620). Natomiast środki z Funduszu Solidarnościowego przeznaczone zostaną na realizację programu na podstawie art. 6aa ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1848, z późn. zm.).

III. DIAGNOZA.

Do sektora ekonomii społecznej zalicza się szereg podmiotów, których cechą wspólną jest realizacja celów społecznych, najczęściej w wymiarze lokalnym. Sektor ten tworzą podmioty ekonomii społecznej, to jest: spółdzielnie socjalne, jednostki reintegracyjne (w tym jednostki aktywizujące osoby niepełnosprawne – warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej – oraz podmioty zatrudnienia socjalnego aktywizujące osoby wykluczone społecznie – centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej), organizacje pozarządowe, podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.), spółdzielnie inwalidów i niewidomych oraz spółdzielnie pracy, a także spółdzielnie produkcji rolnej.

Zgodnie z danymi GUS w 2023 r. aktywną działalność prowadziło 106,2 tys. PES. Zatrudniały one 210,9 tys. osób na podstawie stosunku pracy z czego dla 184,5 tys. osób (tj. 89,0%) było to główne miejsce pracy. Większość zatrudnionych pracowało w organizacjach ekonomii społecznej (187,6 tys. osób), a w spółdzielniach ekonomii społecznej – 23,3 tys. osób. Spośród zatrudnionych w sektorze ekonomii społecznej 27,2 tys. pracowników należało do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Jednocześnie zatrudnienie w PES na dzień 31 grudnia 2023 r. stanowiło 1,2% liczby ogółu pracujących w gospodarce narodowej oraz 1,5% liczby osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w gospodarce narodowej. Roczne przychody podmiotów kształtowały się na poziomie 55,6 mld zł¹.

Mając powyższe na uwadze, można stwierdzić, że sektor ekonomii społecznej to niewielki obszar z ogromnym potencjałem, przede wszystkim w zakresie zatrudnienia, w tym zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

¹ GUS 2024, Podmioty ekonomii społecznej w 2023 r. Informacja sygnałna.

Poza PES ustawa o ekonomii społecznej definiuje jeszcze jeden typ podmiotów, czyli PS. Jednostkami tymi mogą być ww. PES, które otrzymają od wojewody decyzję o nadaniu statusu PS w związku ze spełnianiem ustawowych wymogów² m.in.:

- prowadzenia działalności gospodarczej, działalności odpłatnej pożytku publicznego lub innej działalności o charakterze odpłatnym,
- prowadzenia działalności służącej rozwojowi lokalnemu i mającej na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizację usług społecznych,
- zatrudniania co najmniej 3 osób oraz utrzymania poziomu zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na poziomie przynajmniej 30%,
- demokratycznego zarządzania organizacją,
- niedzielenia zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy członków, akcjonariuszy, udziałowców i osoby zatrudnione.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi elektroniczny wykaz tych podmiotów i udostępnia go na stronie urzędu go obsługującego w Biuletynie Informacji Publicznej. Liczba zarejestrowanych PS systematycznie rośnie. Na koniec pierwszego pełnego roku obowiązywania ustawy, to jest na koniec grudnia 2023 r., w wykazie PS figurowało 846 podmiotów, na koniec grudnia 2024 r. było ich już 1224, według stanu na koniec pierwszego półrocza 2025 r. w Rejestrze Jednostek Polityki Społecznej zarejestrowane były 1 502 PS³.

Specyfikę działalności PS w Polsce przybliżają wyniki badania PS⁴ przeprowadzonego przez zespół badawczy Stowarzyszenia Klon/Jawor w ramach projektu pn. „SAMO-ES. Samoorganizacja przedsiębiorstw społecznych jako odpowiedź na wyzwania społeczne”⁵.

Jak wynika z powyższego badania, PS to głównie podmioty mające formę prawną stowarzyszenia, fundacji lub spółdzielni socjalnej. Najwięcej PS działa w obszarze usług społecznych i zdrowotnych (23%), gastronomii (19%) oraz usług komunalnych i porządkowych (17%). Działalność PS jest silnie zakorzeniona lokalnie. Najczęściej działają w obrębie sąsiedztwa, gminy lub regionu oraz współpracują z lokalnymi partnerami takimi jak samorząd, społeczność lokalna czy inne organizacje pozarządowe.

Jednym z głównych celów działalności PS jest tworzenie miejsc pracy. Z informacji sprawozdawczych PS opracowanych w ramach wskazanego powyżej badania wynika, że na koniec 2023 r. w PS pracowało ok. 13 tys. osób. Porównując tę wartość z danymi GUS, warto zwrócić uwagę, że na koniec 2023 r. PS stanowiące niespełna 0,8% PES odpowiadały za zatrudnienie ponad 6% wszystkich osób pracujących w sektorze ekonomii społecznej. Taki poziom zatrudnienia oznacza także, że średnio w każdym PS

² Art. 3–9 ustawy o ekonomii społecznej.

³ https://rjps.mrips.gov.pl/RJPS/RU/start.do?id_menu=59 [dostęp: 30 czerwca 2025r.]

⁴ Przedsiębiorstwa społeczne w Polsce Raport z badania 2024, J. Bednarek, A. Belina, B. Charycka, M. Gumkowska – Badania Klon/Jawor, Warszawa 2025, <https://api.ngo.pl/media/get/253570>

⁵ Projekt: „SAMO-ES. Samoorganizacja PS jako odpowiedź na wyzwania społeczne został dofinansowany ze środków EFS+ w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, <https://samo-es.pl/>

pracowało 16 osób (mediana wyniosła 8 pracowników). Przyjmując, że ten wskaźnik nie uległ zmianie, w połowie 2025 r. liczbę pracowników PS szacować można na ok. 24 tys. osób.

Choć przedsiębiorstwa społeczne w skali całego kraju tworzą relatywnie niewiele miejsc pracy, to ich znaczenia nie sposób przecenić. Ze względu na misję i specyfikę działalności PS, oferowane w nich zatrudnienie wyróżnia się wysoką jakością – jest dostosowane zarówno do potrzeb samego przedsiębiorstwa, jak i do możliwości oraz oczekiwań pracowników. To szczególnie istotne w kontekście zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Według stanu na koniec 2023 r. na 13 tys. zatrudnionych osób ok. 6 tys. stanowiły osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Jednocześnie z powyższego badania wynika, że największą kategorią kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwa społeczne są wydatki związane z zatrudnieniem pracowników stanowiące 56% ogólnych kosztów działalności.

Prawie wszystkie PS (92%) prowadzą działalność ekonomiczną w formie działalności gospodarczej, z której wpływy stanowiły w 2023 r. średnio 64% rocznych budżetów PS. Przeciętne przychody PS mieściły się natomiast w przedziale między 500 tys. a 1 mln zł, a jedno na trzy PS miało budżet większy niż 1 mln zł. Wciąż istotną barierą dla rozwoju PS jest kwestia umiarkowanego dostępu do źródeł finansowania. Dane dotyczące finansów PS wynikające z badania pokazują, że tylko nieliczne z nich mają jakiegokolwiek rezerwy finansowe. Ponadto, mając na uwadze przeciętną liczbę zatrudnionych osób PS prezentują się jako podmioty funkcjonujące w warunkach ograniczonej stabilności finansowej. Sytuację tą potwierdzają sami przedstawiciele sektora – problemy ze stabilnością finansową to najpowszechniej wskazywane wyzwanie, które stanowi znaczne utrudnienie dla ich działalności. Aż 73% badanych PS wskazało, że ich największym problemem jest brak stabilności finansowej i trudności w zdobywaniu funduszy.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowanie w programie zaproponowano rozwiązania umożliwiające PS uzyskanie dostępu do uzupełniającego źródła finansowania działalności, w obszarach związanych w szczególności z zatrudnieniem pracowników, a także z ich rozwojem zawodowym oraz reintegracją.

IV. GŁÓWNY CEL PROGRAMU.

Głównym celem programu jest wzmocnienie instytucjonalne PS oraz ich pozycji i roli. Cel ten będzie realizowany przez zapewnienie im dostępu do wsparcia finansowego ułatwiającego tworzenie miejsc pracy oraz reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także wzmocnienie ich zdolności do świadczenia wysokiej jakości usług społecznych.

PS odgrywają kluczową rolę w polityce na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Doświadczenia pierwszych trzech lat obowiązywania ustawy o ekonomii społecznej wskazują, że PES zainteresowane są uzyskiwaniem tego statusu. Jednocześnie wciąż istnieje znaczący potencjał dla liczebnego wzrostu dla tej części sektora ekonomii. Z tych względów cel programu został sformułowany szeroko, tak aby wsparcie uwzględniało różne aspekty funkcjonowania PS.

V. DZIAŁANIA WSPIERANE W RAMACH PROGRAMU.

W ramach programu finansowane są określone w art. 31 ust. 2 ustawy o ekonomii społecznej działania wspierające:

- rozwój ekonomii społecznej,
- wzmacnianie potencjału innowacyjnego i rozwojowego PS,
- zatrudnianie w PS osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będących pracownikami PS,
- realizację usług społecznych.

Podmioty uprawnione, o których mowa w rozdziale VI, będą mogły skorzystać z jednego z instrumentów, o których mowa w pkt 1 i 2, a ponadto z instrumentu, o którym mowa w pkt 3.

1. Wsparcie zatrudnienia i wsparcie bieżące. W ramach tego instrumentu możliwe będzie uzyskanie dofinansowania do wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w podmiocie uprawnionym. Wsparcie obejmuje zarówno pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak i pozostałych pracowników podmiotu uprawnionego. Ponadto w ramach tego instrumentu podmioty uprawnione będą mogły wnioskować także o środki na wsparcie bieżącej działalności.

Warunki uzyskania wsparcia

- a) Maksymalna wartość **wsparcia zatrudnienia**:
 - nie przekracza 1500 zł na jednego pracownika miesięcznie oraz
 - nie może być wyższa niż rzeczywisty koszt składowych wynagrodzenia, o których mowa w rozdziale X pkt 10;
- b) **Wsparcie zatrudnienia** może zostać przyznane zarówno na pokrycie kosztów wynagrodzenia poniesionych przed zawarciem umowy o wsparcie działalności, jak i na pokrycie kosztów wynagrodzenia poniesionych po zawarciu tej umowy. Szczegółowy okres, na który można uzyskać finansowanie określono w rozdziale X pkt 6 i 7;
- c) **Wsparcie zatrudnienia** może zostać przyznane na wynagrodzenia ponoszone w związku z zatrudnieniem nie więcej niż 4 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej ½ pełnego wymiaru czasu pracy;
- d) W przypadku dofinansowania do wynagrodzenia pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym (w ramach **wsparcia zatrudnienia**), konieczne jest opracowanie i realizacja indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 6 ustawy o ekonomii społecznej. Warunek ten jest spełniony także w sytuacji, gdy indywidualny plan reintegracyjny dla pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym został opracowany przed złożeniem wniosku, a termin zakończenia realizacji tego planu przypada nie wcześniej niż koniec okresu, na który przyznano dofinansowania do wynagrodzenia

- e) Poza wsparciem udzielonym na warunkach, o których mowa w lit. a-c, podmiot uprawniony może wnioskować o **wsparcie bieżące** w wysokości maksymalnie 28 tys. zł;
- f) **Wsparcie bieżące** może być przeznaczone w szczególności na pokrycie kosztów administracyjnych takich jak np. koszty: obsługi księgowej, obsługi prawnej, promocji, utrzymania biura lub innych pomieszczeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności, koszty mediów;

2. Wsparcie PS w realizowaniu usług społecznych i wsparcie bieżące. W ramach tego instrumentu możliwe będzie uzyskanie środków na pokrycie wydatków związanych z realizacją usług społecznych przez podmiot uprawniony, np. zakupem wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług społecznych czy też, podnoszeniem kwalifikacji lub rozwijaniem kompetencji pracowników podmiotu uprawnionego w zakresie usług społecznych. Ponadto w ramach tego instrumentu PS będą mogły wnioskować także o środki na wsparcie bieżące.

Warunki uzyskania wsparcia:

- a) **Wsparcie PS w realizowaniu usług społecznych** obejmuje dofinansowanie do kosztów poniesionych w związku z realizowaniem usług społecznych np. kosztów:
 - wynagrodzenia pracownika podmiotu uprawnionego zaangażowanych w realizowanie usług społecznych na warunkach określonych w pkt 1 lit. a-c,
 - studiów podyplomowych lub ich części (np. 1 semestr), kursów, szkoleń, egzaminów umożliwiających uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
 - superwizji dla pracowników bezpośrednio zaangażowanych w świadczenie usług społecznych,
 - zakupu wyposażenia i materiałów (w tym licencji i oprogramowania), niezbędnych do świadczenia usług społecznych,
 - wdrożenia rozwiązań usprawniających świadczenie usług społecznych np. zarządzanie personelem, kontakty z odbiorcami usług;
- b) W ramach **wsparcia PS w realizowaniu usług społecznych** możliwe jest pokrycie 100% kosztów przedsięwzięcia zmierzającego do podniesienia kwalifikacji lub rozwoju kompetencji pracowników w zakresie usług społecznych. Przedsięwzięcie te powinno rozpocząć się oraz zostać opłacone w roku kalendarzowym, w którym przyznano wsparcie;
- c) W przypadku dofinansowania do wynagrodzenia pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym (w ramach wsparcia PS w realizowaniu usług społecznych), konieczne jest opracowanie i realizacja indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 6 ustawy o ekonomii społecznej. Warunek ten jest spełniony także w sytuacji, gdy indywidualny plan reintegracyjny dla pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym został opracowany przed złożeniem wniosku, a termin zakończenia realizacji tego planu przypada nie wcześniej niż koniec okresu, na który przyznano dofinansowania do wynagrodzenia.

- d) Maksymalna wartość **wsparcia PS w realizowaniu usług społecznych** wynosi 72 tys. zł na jedno PS;
- e) Poza wsparciem udzielonym na warunkach, o których mowa w lit. a-c, podmiot uprawniony może wnioskować o **wsparcie bieżące** w wysokości maksymalnie 28 tys. zł;
- f) **Wsparcie bieżące** może być przeznaczone w szczególności na pokrycie kosztów administracyjnych takich jak np. koszty: obsługi księgowej, obsługi prawnej, promocji, utrzymania biura lub innych pomieszczeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności, koszty mediów;

3. Wsparcie reintegracji. W ramach tego instrumentu możliwe będzie uzyskanie dofinansowania na pokrycie kosztów reintegracji społecznej i zawodowej pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Warunki uzyskania wsparcia:

- a) Maksymalna wartość **wsparcia reintegracji** na jeden podmiot uprawniony wynosi 50 tys. zł. Maksymalny koszt działań reintegracyjnych w przeliczeniu na jednego pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym nie może przekroczyć kwoty 12 tys. zł;
- b) Dla każdego pracownika, którego proces reintegracji będzie wspierany w ramach programu, konieczne jest sporządzenie indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 6 ustawy o ekonomii społecznej. Warunek ten jest spełniony także w sytuacji, w której niezależnie od aplikowania o środki w ramach programu, dla pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym opracowany został wcześniej indywidualny plan reintegracyjny, a termin zakończenia realizacji tego planu przypada nie wcześniej niż koniec działań dofinansowanych w ramach **wsparcia reintegracji**;
- c) Dofinansowane działania reintegracyjne muszą wynikać z diagnozy potrzeb osoby objętej indywidualnym planem reintegracyjnym;
- d) Podmiot uprawniony może objąć działaniami reintegracyjnymi dowolną liczbę pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym pod warunkiem zachowania zasad, o których mowa w lit. a-c;
- e) W działaniach reintegracyjnych dofinansowanych w ramach **wsparcia reintegracji** mogą uczestniczyć także inni niż zagrożeni wykluczeniem społecznym pracownicy podmiotu uprawnionego, o ile pozytywnie przekłada się to na proces reintegracji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- f) Podmiot uprawniony może przeznaczyć nie więcej niż 20 tys. zł na sfinansowanie kosztów związanych z wzmocnieniem potencjału reintegracyjnego PS, takich jak:
 - podnoszenie kwalifikacji lub rozwijanie kompetencji pracownika PS zaangażowanego w proces reintegracji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - superwizja,

- pokrycie części kosztów wynagrodzenia pracownika zaangażowanego w proces reintegracji pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym na zasadach określonych w pkt 1 lit a, b i d, o ile wynagrodzenie to nie zostało dofinansowane w ramach instrumentów wsparcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

4. Podmioty uprawnione do uzyskania wsparcia będą mogły skorzystać jeden raz w roku kalendarzowym z instrumentu, o którym mowa w pkt 3, oraz jednego z dwóch instrumentów, o których mowa w pkt 1 i pkt 2. Maksymalna wysokość wsparcia przekazanego w roku kalendarzowym jednemu podmiotowi uprawnionemu wynosi 150 tys. zł.

VI. PODMIOTY UPRAWNIONE DO SKŁADANIA WNIOSKÓW.

1. O wsparcie w ramach programu mogą się ubiegać PS.
2. Ogłoszenie o naborze wniosków może przewidywać możliwość ubiegania się o wsparcie PES, które zobowiążą się do uzyskania statusu PS. W przypadku, w którym wniosek takiego podmiotu zostanie zatwierdzony, umowa o wsparcie działalności PES zostanie zawarta po uzyskaniu statusu PS.
3. O wsparcie mogą się ubiegać podmioty, o których mowa w pkt 1 i 2, uprawnione do korzystania z pomocy *de minimis*, które nie przekroczyły dopuszczalnego progu tej pomocy.

VII. REZULTATY I WSKAŹNIKI.

Rezultatem programu będzie wzrost liczby PS zapewniających stabilne zatrudnienie i wsparcie reintegracyjne dla pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym w latach 2026–2028.

Roczna wartość docelowa wskaźników oszacowana została przy założeniu, że na realizację programu w latach 2027-2028 przeznaczone zostaną środki nie mniejsze niż zaplanowane na 2026 r.

L.p.	Nazwa	Średnia roczna wartość wskaźnika	Źródło finansowania przyczyniające się do osiągnięcia wskaźnika
1.	PS, które uzyskały wsparcie w ramach programu.	400	Fundusz Pracy (FP) i Fundusz Solidarnościowy (FS)
2.	Liczba pracowników PS, których zatrudnienie zostało wsparte w ramach programu.	800	FP
3.	Liczba PS, które skorzystały ze wsparcia w realizowaniu usług społecznych lub wsparcia bieżącego.	100	FP
4.	Liczba zagrożonych wykluczeniem społecznym pracowników PS, których	320	FS

	reintegracja została wsparta w ramach programu.		
--	---	--	--

Sposób pomiaru wskaźników:

1. Wskaźnik 1. Do wskaźnika zaliczone będą wszystkie podmioty, które otrzymały w danym roku wsparcie w ramach programu oraz miały status PS.
2. Wskaźnik 2 obejmuje liczbę osób zatrudnionych w PS na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, których koszty zatrudnienia w danym roku zostały częściowo dofinansowane ze środków programu w ramach instrumentów, o których mowa w rozdziale V pkt 1 i 2.
3. Wskaźnik 3 obejmuje PS, które w danym roku kalendarzowym skorzystały z instrumentu wsparcia, o którym mowa w rozdziale V pkt 2.
4. Wskaźnik 4 obejmować będzie wszystkich zagrożonych wykluczeniem społecznym pracowników PS, na których reintegrację w danym roku kalendarzowym przyznano wsparcie finansowe w ramach instrumentu, o którym mowa w rozdziale V pkt 3.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU.

Za realizację programu odpowiada:

1. Departament Ekonomii Społecznej w Ministerstwie. Zadania Departamentu obejmują:
 - a) interpretację postanowień programu;
 - b) przygotowanie dokumentacji związanej z naborem wniosków, w szczególności: ogłoszenia o naborze wniosków, regulaminu, wzorów: wniosku, umowy i sprawozdania;
 - c) przeprowadzanie naboru wniosków ogłaszanego przez Ministra;
 - d) ocenę wniosków;
 - e) zawarcie umów o wsparcie działalności w ramach programu;
 - f) ocenę i rozliczenie sprawozdań z realizacji umów o wsparcie działalności;
 - g) realizację działań związanych z przyznaniem wsparcia jako pomocy *de minimis*;
 - h) bieżący monitoring programu;
 - i) przygotowywanie informacji (sprawozdania) z realizacji programu.
2. Jeżeli Minister zdecyduje się ogłosić otwarty konkurs ofert w celu wyłonienia operatora projektu, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ust ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, to departament, o którym mowa w pkt 1, odpowiada za:
 - a) interpretację postanowień programu;

- b) przygotowanie dokumentacji związanej z otwartym konkursem ofert ogłaszającym w celu wyłonienia operatora projektu, w szczególności: ogłoszenia o konkursie, regulaminu, wzoru umowy;
 - c) przeprowadzanie otwartego konkursu ofert ogłaszanego przez Ministra;
 - d) ocenę ofert;
 - e) zawarcie umowy na realizację zadania publicznego;
 - f) ocenę i rozliczenie sprawozdania lub sprawozdań z realizacji zadania publicznego, złożonego przez operatora projektu;
 - g) bieżący monitoring programu;
 - h) przygotowywanie informacji (sprawozdania) z realizacji programu.
3. W przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego operatorowi projektu, operator projektu odpowiada za:
- a) przeprowadzenie konkursu na realizatorów projektów tj. podmioty uprawnione o których mowa w rozdziale VI, zgodnie z określonymi w ofercie: trybem i zasadami obejmującymi warunki i kryteria ich wyboru, zasady i sposób monitorowania i oceny wykorzystania przez nich instrumentów wsparcia określonych w rozdziale V;
 - b) realizację działań związanych z przyznaniem wsparcia jako pomocy *de minimis*;
 - c) realizację innych zobowiązań określonych w ogłoszeniu o konkursie, regulaminie lub umowie.
4. Biuro Kontroli i Audytu Ministerstwa odpowiada za kontrolę wybranych podmiotów wspartych w ramach programu w zakresie oceny prawidłowości wykonania umów zawartych z Ministrem, a w przypadku, w którym doszło do wybrania operatora projektu, do kontroli operatora projektu oraz podmiotów wspartych przez niego w ramach programu w zakresie oceny prawidłowości wykonania umów zawartych między operatorem projektu a podmiotami wspartymi w ramach programu.

IX. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU.

1. Program będzie realizowany w trybie naboru wniosków, o którym mowa w art. 33 ustawy o ekonomii społecznej.
2. Zasady naboru wniosków, w tym kwestie dotyczące: kryteriów oceny i warunków przyznawania i rozliczania środków, zawarte będą w ogłoszeniu o naborze wniosków. Załącznikiem do ogłoszenia będzie regulamin stanowiący integralną część ogłoszenia.
3. Ogłoszenie o naborze wniosków będzie zamieszczane:
 - a) na stronie internetowej Ministerstwa www.gov.pl/rodzina oraz stronie www.ekonomiaspoleczna.gov.pl;
 - b) w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa.
4. Minister określi w ogłoszeniu o naborze wniosków w szczególności:
 - a) wymagania formalne oraz kryteria merytorycznej i strategicznej oceny wniosków;

- b) minimalną i maksymalną kwotę środków finansowych, o którą wnioskować może podmiot uprawniony w ramach każdego z instrumentów, o których mowa w rozdziale V;
- c) podział środków na poszczególne instrumenty wsparcia;
- d) formę i termin składania wniosków;
- e) informację o dopuszczalności złożenia wniosku przez PES, o których mowa w rozdziale VI pkt 2, wraz z terminem, w którym podmioty te zobowiązane są do uzyskania statusu PS;
- f) warunki zapewnienia przez wnioskodawców dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie realizowanego przedsięwzięcia zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411, z późn. zm.);
- g) wymagane od wnioskodawców informacje lub oświadczenia umożliwiające weryfikację dopuszczalności udzielenia pomocy *de minimis*;
- h) wymagane od wnioskodawców informacje lub oświadczenia umożliwiające weryfikację spełnienia warunku, o którym mowa w rozdziale X pkt 3.

5. Minister może ogłosić więcej niż jeden nabór wniosków w ramach programu. Nabór wniosków trwa co najmniej 14 dni od momentu opublikowania ogłoszenia o naborze.

6. Minister może określić w ogłoszeniu o naborze wniosków kryteria strategiczne. Spełnienie kryteriów strategicznych może wiązać się z otrzymaniem dodatkowych punktów. Punkty za kryteria strategiczne przyznawane są wyłącznie podmiotom, których wnioski zostały ocenione pozytywnie pod względem formalnym.

7. Minister powołuje Zespół do spraw oceny wniosków. Zadaniem zespołu jest ocena wniosków złożonych przez podmioty uprawnione do ubiegania się o wsparcie finansowe w ramach programu. Zespół do spraw oceny wniosków może korzystać z opinii ekspertów niebędących członkami zespołu.

8. Zespół do spraw oceny wniosków może także rekomendować Ministrowi:

- a) sposób zagospodarowania niewykorzystanych środków, o których mowa w pkt 14;
- b) zaproponować zmianę w sposobie podziału środków, o którym mowa w pkt 4 lit c, polegającą na przesunięciu środków między instrumentami, o których mowa w rozdziale V pkt 1 i 2,

w celu zapewnienia efektywnego zagospodarowania środków przeznaczonych na realizację programu, a w szczególności zapewnienia zrównoważonego poziomu wsparcia w ramach instrumentów, o których mowa w rozdziale V pkt 1 i 2.

9. Minister może dokonać przesunięcia środków, o którym mowa w pkt. 8 lit b. Informacja o przesunięciu środków publikowana jest wraz z ogłoszeniem wyników naboru.

10. Minister udostępnia informacje o wnioskach, które zostały zatwierdzone, wraz z kwotą przyznanych środków oraz liczbą punktów uzyskanych w ramach oceny: formalnej, merytorycznej i strategicznej. Informacje publikowane są w Biuletynie

Informacji Publicznej Ministerstwa, na stronie internetowej Ministerstwa www.gov.pl/rodzina oraz na stronie www.ekonomiaspoleczna.gov.pl. Minister udostępnia powyższe informacje nie wcześniej niż po skierowaniu do Sejmu projektu ustawy budżetowej na rok, w którym wypłacone ma być wsparcie dla podmiotów uprawnionych.

11. Minister zawiera z podmiotem, którego wniosek został zatwierdzony, umowę o wsparcie działalności, o której mowa w art. 35 ustawy o ekonomii społecznej oraz wypłaca na jej podstawie środki finansowe.

12. W przypadku podmiotu, o którym mowa w rozdziale VI pkt 2, umowa może zostać zawarta po uzyskaniu przez wnioskodawcę statusu PS.

13. Minister nie zawiera umowy o wsparcie działalności z podmiotem, o którym mowa w rozdziale VI pkt 2, jeżeli podmiot ten nie uzyska statusu PS w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze wniosków. Inne okoliczności, w których Minister może odstąpić od zawarcia umowy o wsparcie działalności, zostaną określone w regulaminie.

14. W przypadku niewykorzystania środków przeznaczonych na realizację programu, o których mowa w rozdziale X pkt 1 lub uwolnienia środków wynikających z rezygnacji lub niezawarcia umowy wsparcia działalności z podmiotem, którego wniosek został zatwierdzony, Minister może:

- a) ogłosić nowy nabór wniosków lub
- b) przesunąć środki finansowe między instrumentami, o których mowa w rozdziale V pkt 1 i 2, bez ogłaszania dodatkowego naboru wniosków, lub
- c) przeznaczyć środki finansowe na wsparcie innego podmiotu, którego wniosek został oceniony pozytywnie w ramach oceny formalnej, ale nie został zatwierdzony, bez ogłaszania dodatkowego naboru wniosków.

15. Informacja o rozstrzygnięciach, o których mowa w pkt 14, publikowana jest na zasadach określonych w pkt 10.

16. Minister może odwołać nabór wniosków ogłoszony w ramach programu w szczególności w przypadku braku środków finansowych.

17. Minister może ogłosić otwarty konkurs ofert w celu wyłonienia operatora projektu, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

18. W przypadku, o którym mowa w pkt 17, minister wybiera operatora projektu, któremu zleca realizację zadania publicznego polegającego na udzielaniu wsparcia podmiotom uprawnionym na zasadach określonych w rozdziale V.

19. Wsparcie udzielane przez operatora projektu powinno zapewniać podmiotom uprawnionym z całej Polski dostęp do instrumentów wsparcia.

20. Minister może wybrać więcej niż jednego operatora projektu.

21. W sytuacji, o której mowa w pkt 17, Minister nie ogłasza naboru wniosków przewidującego możliwość skorzystania z instrumentu wsparcia, którego dystrybucję zlecono operatorowi projektu.

22. Szczegółowe warunki otwartego konkursu ofert, w tym maksymalną kwotę środków, którą operator projektu może przeznaczyć na organizację procesu dystrybucji środków do podmiotów uprawnionych, określone zostaną w ogłoszeniu o konkursie oraz regulaminie konkursu.

X. FINANSOWANIE.

1. Na realizację programu przeznaczone zostaną środki:

	W tym:	2026	2027	2028
z Funduszu Pracy	dla PS na finansowanie instrumentów, o których mowa w rozdziale V pkt 1 i 2	19,5 mln zł	19,5 mln zł	19,5 mln zł
	koszty obsługi programu ponoszone przez Ministerstwo	0,5 mln zł	0,5 mln zł	0,5 mln zł
z Funduszu Solidarnościowego	dla PS na finansowanie instrumentu, o którym mowa w rozdziale V pkt 3	3,9 mln zł	3,9 mln zł	3,9 mln zł
	koszty obsługi programu ponoszone przez Ministerstwo	0,1 mln zł	0,1 mln zł	0,1 mln zł

2. Niedozwolone jest podwójne finansowanie tego samego wydatku, ze środków przewidzianych w ramach niniejszego programu, oraz innych środków publicznych, a w szczególności:

a) środków z Funduszu Pracy przyznanych na wsparcie, o którym mowa w:

- art. 21 ustawy o ekonomii społecznej,
- art. 167 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia,
- art. 26g ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, z późn. zm.),

b) środków z EFS, EFS+ i KPO.

3. Minister zastrzega sobie prawo do żądania złożenia przez wnioskodawców oświadczenia potwierdzającego, że wnioskodawca nie będzie naruszać zasady, o której mowa w pkt 2.

4. Wsparcie dla PS w ramach programu, o ile ma formę pomocy publicznej, udzielane jest w formie pomocy *de minimis*, zgodnie z art. 32 ustawy o ekonomii społecznej.

5. Koszty ponoszone przez wnioskodawcę, którego wniosek został zatwierdzony w ramach programu, są kwalifikowalne, jeżeli są:

- a) niezbędne dla realizacji programu;
- b) ujęte we wniosku;

- c) racjonalne i efektywne;
 - d) wykorzystane wyłącznie na cel wskazany w ogłoszeniu o naborze;
 - e) faktycznie poniesione w terminie realizacji działań określonym w umowie o wsparcie działalności;
 - f) prawidłowo udokumentowane.
6. W 2026 r. kwalifikowane są wydatki poniesione od dnia ogłoszenia naboru wniosków, jednak nie wcześniej niż od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r.
7. W kolejnych latach realizacji programu, kwalifikowane będą wydatki ponoszone w okresie wskazanym w regulaminie, w maksymalnym przedziale od 1 stycznia do 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym wypłacono wsparcie finansowe.
8. Termin realizacji działań ujęty w umowie o wsparcie działalności musi być spójny z terminem wskazanym we wniosku, a także przypadać w okresie kwalifikowalności określonym w regulaminie. Początek terminu realizacji działań może przypadać przed dniem zawarcia umowy.
9. Poniesienie przez podmiot uprawniony wydatków związanych z realizacją działań przewidzianych we wniosku nie jest równoznaczne z przyznaniem wsparcia w ramach programu.
10. W przypadku kosztów wynagrodzenia pracownika dofinansowanych w ramach instrumentów wsparcia, o których mowa w rozdziale V pkt 1–3, kwalifikowalne są: wynagrodzenie netto, podatek dochodowy od osób fizycznych, należne od pracownika składki: na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Pracownicze Plany Kapitałowe.
11. Szczegółowy katalog wydatków kwalifikowalnych lub niekwalifikowanych zostanie określony w regulaminie naboru wniosków.
12. PS zobowiązane są do ponoszenia wydatków w ramach programu z wyodrębnionego rachunku bankowego dla wsparcia finansowanego z Funduszu Pracy, o którym mowa w rozdziale V pkt 1 i 2, a także wyodrębnionego rachunku bankowego dla wsparcia finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, o którym mowa w rozdziale V pkt 3. Ponadto PS zobowiązane są do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej środków finansowych otrzymanych na realizację zadania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.
13. W przypadku, kiedy PS nie ma możliwości odzyskania VAT, wszelkie koszty wskazane w kosztorysie są kosztami brutto, co oznacza, że w takiej sytuacji podatek VAT jest kosztem kwalifikowanym. W przypadku, kiedy PS jest uprawnione do odzyskiwania podatku VAT, ustala w kosztorysie koszty netto w tym zakresie, a podatek VAT jest kosztem niekwalifikowanym.

XI. OBOWIĄZKI INFORMACYJNE, MONITORING, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, KONTROLA.

1. Podmioty, które uzyskają wsparcie finansowe w ramach programu, zobowiązane są do stosowania zasad określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 maja 2021 r.

w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953, z późn. zm.).

2. Podmioty, które uzyskają wsparcie finansowe w ramach programu, zobowiązane są również do stosowania znaku graficznego PS dostępnego na stronie internetowej prowadzonej przez Departament Ekonomii Społecznej w Ministerstwie⁶.

3. Minister może powołać zespół, którego zadaniem będzie monitorowanie realizacji programu. W skład tego zespołu wejdzie co najmniej: przedstawiciel PS, przedstawiciel OWES oraz przedstawiciel Departamentu Ekonomii Społecznej.

4. Departament Ekonomii Społecznej w Ministerstwie jest odpowiedzialny za prowadzenie monitoringu realizacji programu.

5. Minister sprawuje kontrolę nad prawidłowością wykonania umów o wsparcie działalności, które uzyskały wsparcie finansowe w ramach programu, w tym wydatkowania uzyskanego wsparcia finansowego.

6. Podmioty, które otrzymają wsparcie w ramach programu, zobligowane są do złożenia sprawozdania z realizacji umowy o wsparcie działalności.

7. Zasady dotyczące przygotowania i złożenia sprawozdania, a także monitorowania przedsięwzięcia ujętego w zatwierdzonym wniosku, wynikają z: zawartej umowy o wsparcie działalności, regulaminu i ogłoszenia o naborze.

8. Zasady dotyczące kontroli przedsięwzięcia ujętego w zatwierdzonym wniosku wynikają z zawartej umowy o wsparcie działalności lub umowy zlecającej realizację zadania publicznego operatorowi projektu.

⁶ Znak graficzny PS dostępny jest na stronie <https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/co-robimy/przedsiębiorstwa-spoeczne/znak-graficzny-ps/>